

mine Tanker en Umulighed, det kan paa ingen Maade gaa. Saa er det da, at man kommer til de mere almindelige Betragtninger om, hvorledes denne Hær skal se ud. Paa den ene Side staar Tanken om en Militz, og paa den anden Side vil man have en staaende Hær. Vi hørte igaar et meget udførligt Foredrag af det ærede Medlem for Skanderborg, Amts 2den Valgkreds (N. Jensen), og det har faaet sit fyldestgjørende Tilsvær fra det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds (N. P. Jensen). For en stor Del kan jeg tiltræde det ærede sidstnævnte Medlems Betragtninger i denne Henseende, og jeg vil føie min Behreidelse til den, som det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds rettede imod det ærede Medlem fra Skanderborg, for de Udtalelser, som han var fremkommen med om en demokratisk Armee. Ja, det ærede Medlem gif saa vidt — det glemte vistnok det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds at omtale — at han lagde os paa Sinde, at Armeen skulde have sin Støtte i Folket. Det kan jeg forstaa, naar man gaar over til Militzhæren, der ikke kan betragtes som en Hær, der skal slaas, men som en Skole og Opdragelsesanstalt for vore vorde unge Mænd. Jeg kaster imidlertid ikke Foragt paa en saadan Tanke, jeg sætter den endog høit, og jeg kan være med til at give ikke saa Lidt ud for at faae en god Opdragelsesanstalt for vore unge Mænd; jeg tror ogsaa, at de kunne have godt af, i hvilkenhelst Sværtilfaar de end ere fødte, at lære at agte den stramme Disciplin og at komme hurtig ud af og ind i Løiet. Men taler man om en Armee, der skal slaas, saa siger jeg med det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgkreds: Maa jeg saa være fri for en demokratisk Betragtning og Tale om, at der skal være en Støtte i Befolkningen, som skal gribe ind i hele Armeen. Jeg kan ikke tænke mig, at en Armee paa Krigsfod kan have anden Støtte i Befolkningen, end den Støtte, at Folket paa ethvert Sted, hvor Armeen befinder sig i vort Land, gjør Alt for at forpleie den saa godt som muligt, for at Folkene, naar de have været i Kvarter, kunne rykke ud igjen med friske Kræfter. Enhver anden Støtte fra Befolkningens Side vil være demoraliserende for en Armee; den taaler ingen Indblanding paa nogen anden Maade fra Befolkningens Side. Jeg veed meget godt, at man vil sige, at dette er despotisk; jeg vedjender mig det, jeg er Despot i dette Stykke, men det maa der til. Det, man mener med, at Armeen skal have en Støtte i Befolkningen, er demoraliserende for Armeen, og Gud forbyde, at vi nogensinde skulde komme til at staa overfor Hænden med en saadan Armee, som man dermed tænker paa, thi saa kunne vi være sikke paa at lide Nederlag, om ikke ellers andre Tilfællelser støbte til. Naar man er Soldat, er man Soldat, og saa skal man lytve, og saa er der ikke Noget, der hedder demokratisk

Anskuelse og Støtte i Befolkningen. Er det dette, som Flertallet vil, at vi for Fremtiden skulle skabe en Militz, der skal være et Opdragelsesmiddel for de unge Mænd, men som ikke skal have Noget med Krigshaandværket at bestille, saa er jeg med, og saa kan jeg forstaa, at vi kunne komme til, at tale om mindre Udgifter end dem, vi nu have. Men naar jeg lægger Mærke til en Del af de Tale, der ere komne frem, saa kan jeg ikke tro, at dette har været Meningen; navnlig skulde jeg seile meget, hvis det var den Opfattelse, som det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojsen) gjorde gjældende. I alt Fald blev jeg, hvis jeg tidligere kunde have forstaaet ham saaledes, reven ud af denne Wildfarelse ved at høre de tre Punkter, som han læste op for os af den foreløbige Betænkning, der blev afgiven i Samlingen i 1872—73. Det ærede Medlem begyndte med at sige, at han ikke maalte med Krigens Men. Dette henvendte han til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Lvermoes), som han altsaa antog maalte for meget med Krigens Men. Han kom saa senere til at nævne disse tre Punkter, hvoraf det første var almindelig Vernepligt, det sidste finantziel Besparelse, kort Uddannelse. Men han spriede disse mærkelige Ord til: at vi skulde vaadendøve Manden saaledes, at han kan møde paa den afgjørende Dag og opfylde sin Pligt. Dette Sidste, mine Herrer, skal man i Særdeleshed lægge Mærke til, og det vil jeg lægge det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds meget alvorlig paa Sinde, idet jeg ikke kan forstaa, hvorledes han kan rime det Sidste sammen med det Første. I alt Fald indtil jeg hører dette ganske anderledes opklaret og disse to Ting ganske anderledes passe ind i hinanden, end hidtil er flet, er det for mig en Umulighed at forstaa det. Jeg skal love det ærede Medlem og enhver Anden, at jeg skal bestrebe mig for at forstaa det saa godt som muligt, og kan det ærede Medlem overbevise mig om, at det er rigtigt, kan det ærede Medlem bevise mig — og det beder jeg ham om —, at vi paa een Gang kunne skabe en Militz med en dygtig Soldat og finantzielle Besparelser, saa Gud velsigne ham! jeg skal gaa med. Men, mine Herrer, det er jo netop Sagen, at jeg betragter dette som en Illusion, jeg ikke kan gaa med til, og derfor maa jeg i afskillige Stykker være uenig med dem, med hvem jeg ellers samstemmer paa de fleste Punkter. Jeg tror, at ved den Hærorrdning, som vi skabte i 1867, og om hvilken jeg ligesaa vel den Gang hørte, som jeg hører det nu, at den var bestemt til at gaa over til en Militz ligesom den, man nu er i Færd med at skabe ved en Omdannelse af den Lov, vi den Gang vedtogte, ere vi akkurat paa samme Standpunkt, og jeg har ikke hørt hverken fra den ærede Krigsminister eller fra nogen anden Militær her i Salen, at de tro, at vi ved det System, hvorpaa vi ere komne ind, kunne komme over dertil. Men der er heller ingen